

Suomi toisena kielenä

Äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen tehtävä, oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet, ohjaus, eriyttäminen ja tuki sekä oppimisen arviointi koskevat myös suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärää.

Oppimäärän erityinen tehtävä

Tuntijakoasetuksen mukaan koulun opetuskielen mukaan määräytyvän äidinkielen ja kirjallisuuden sijasta maahanmuuttajille voidaan opettaa joko kokonaan tai osittain suomen tai ruotsin kieltä erityisen maahanmuuttajille tarkoitetun oppimäärän mukaisesti. (Valtioneuvoston asetus 422/2012) Tämän oppimäärän tehtävänä on tukea lapsen ja nuoren kasvua kieliyhteisön täysivaltaiseksi jäseneksi, jolla on kielelliset valmiudet jatko-opintoihin. Opetuksen avulla pyritään monilukutaitoon, jonka avulla oppilas osaa hakea tietoa sekä ymmärtää, tuottaa, arvioi ja analysoi erilaisia puhuttuja ja kirjoitettuja suomenkielisiä tekstejä päivittäisessä vuorovaikutuksessa, koulutyöskentelyssä ja yhteiskunnassa. Opetuksessa tuetaan kielitaidon eri osa-alueiden sekä eri tiedonalojen kielen kehittymistä.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän erityisenä tehtävänä on tukea oppilaan monikielisyyskehittymistä sekä herättää kiinnostus ja tarjota välineitä kielitaidon elinikäiseen kehittämiseen. Yhteistyössä kotien, oman äidinkielen opetuksen sekä muiden oppiaineiden kanssa suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -opetus auttaa oppilasta rakentamaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiään kulttuurisesti monimuotoisessa ja monimediaisessa yhteiskunnassa.

Suomen kielen oppiminen tukee kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opetuksen lähtökohtana ovat oppilaille merkitykselliset ja tarpeelliset tekstilajit ja kielenkäyttötilanteet, joiden avulla kielen muotoja, merkityksiä ja käyttöä tutkitaan ja opitaan analysoimaan. Kielitaitoa kehitetään kaikilla kielen käytön osa-alueilla, joita ovat kuullun ymmärtäminen, puhuminen, luetun ymmärtäminen ja kirjoittaminen. Ymmärtämis- ja tuottamistaitojen kehittyminen nivoutuvat toisiinsa. Oppilaiden kielen osaaminen laajenee arkielämän konkreettisesta kielestä käsitteellisen ajattelun kieleen. He saavat valmiudet havaintojen ja ilmiöiden sekä oman ajattelunsa, tunteidensa ja mielipiteidensä ilmaisemiseen tilanteeseen sopivalla tavalla. Opetuksessa arvostetaan ja hyödynnetään oppilaiden osaamia kieliä.

Kunkin oppilaan tarpeen suomi toisena kielenä -oppimäärään määrittävät oppilasta opettavat opettajat yhdessä. Oppilaan huoltaja päättää oppimääriä koskevista valinnoista. (Perusopetuslaki 628/1998, 30§) Koska opetus tulee järjestää oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti, oppimäärän valinnassa on keskeistä, että oppilas saa hänelle parhaiten soveltuvan oppimäärän mukaista opetusta. (Perusopetuslaki 628/1998, 3§) Oppilas voi opiskella suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärää, jos hänen äidinkielenä ei ole suomi, ruotsi tai saame tai hänellä on muutoin monikielinen tausta. Oppimäärän tarpeen selvittämisessä huomioidaan myös seuraavat näkökulmat:

- oppilaan suomen kielen peruskielitaidossa on puutteita jollakin tai joillakin kielitaidon osa-alueilla, jolloin oppilaan osaaminen ei anna vielä edellytyksiä yhdenvertaiseen kouluyhteisön jäsenenä toimimiseen päivittäisessä vuorovaikutuksessa ja koulutyöskentelyssä tai
- oppilaan suomen kielen taito ei anna vielä edellytyksiä suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän opiskeluun.

Kun oppilas opiskelee suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän mukaan, hänelle opetetaan suomea tai ruotsia toisena kielenä joko kokonaan tai osittain suomen kielen ja kirjallisuuden opetuksen

Nurmijärven kunnan perusopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2016, Suomi toisena kielenä

sijaan. Opetusjärjestelyiden lähtökohtana ovat oppilaan oppimistarpeet ja kielenoppimisen vaihe. Mikäli oppilaan oppimääräksi on valittu suomi toisena kielenä ja kirjallisuus, hänen edistymistään ja suoriutumistaan arvioidaan suhteessa tämän oppimäärän tavoitteisiin ja kriteereihin riippumatta siitä, minkä opetusryhmän yhteydessä kyseinen opetus on järjestetty. Tärkeää on, että oppilas tulee osalliseksi samoista teksteistä ja tekstilajeista kuin luokkatasonsa muutkin oppilaat.

Kesken perusopetuksen Suomeen muuttaneiden oppilaiden opetuksen tavoitteiden asettamisessa ja sisältöjen valinnassa tulee ottaa huomioon oppilaan kielitaito sekä aiemmin opitut tiedot ja taidot. Tarvittaessa laaditaan oppimissuunnitelma. Opetuksessa hyödynnetään tavoitteellisesti erilaisia oppimisympäristöjä, jotka tukevat kielitaidon monipuolista kehittymistä sekä koulussa että sen ulkopuolella. Oppilas voi siirtyä opiskelemaan suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän mukaan, jos hänellä on riittävät edellytykset sen tavoitteiden mukaiseen opiskeluun.

Oppilaalle, joka opiskelee suomea toisena kielenä, laaditaan suunnitelma S2-oppilaan opetuksen järjestämiseksi yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa. Mikäli oppilas tarvitsee muusta kuin kielitaidosta johtuvaa tehostettua tai erityistä tukea, hänelle voidaan lisäksi laatia oppimissuunnitelma tai henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma HOJKS. Oppilaan S2-suunnitelman sisältö on kirjattu S2-oppimäärän kuvaukseen.

Nurmijärven kunnan perusopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2016, Suomi toisena kielenä

Vuosiluokilla 1-2 opetuksen painopiste on suomen kielen ja sen luku- ja kirjoitustaitojen perustan luomisessa sekä oppimaan oppimisen ja vuorovaikutuksen taitojen kehittämisessä. Opetuksen tehtävänä on herättää kiinnostusta kieleen ja ilmaisuun sekä erilaisten tekstien tuottamiseen ja tulkitsemiseen.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus oppiaine vuosiluokalla 1		
Tavoitteet	Sisällöt	Laaja-alainen osaaminen
T1-T14	S1-S5	LI, L2, L4, L5, L6, L7
<p>S1: Ääntämisen, kysymisen, vastaamisen, pyytämisen, keskustelun jatkamisen, kohteliaan puhettavan harjoittelua. Omista kokemuksista ja tunteista kertomista, mielipiteen ilmaisemista, ajan ilmaisemista kerronnassa. Satujen, tarinoiden, lorujen, tietotekstien ja vuorovaikutustilanteiden harjoittelua mm. draamatyöskentelyn keinoin.</p> <p>S2: Lukemisen opettelu ja harjoittelu: äänne, kirjain, tavu, sana, virke, lopetusmerkki. Sana- ja käsitevaraston laajentamista mm. kuvien, lastenkirjojen, yksinkertaisten tieto- ja mediatekstien avulla. Luetun ymmärtämisen harjoittelua, yhteisten ja oman taitotason ja kiinnostuksen mukaisten tekstien lukemista ja keskustelua luetusta.</p> <p>S3: Tavujen, sanojen ja virkkeiden kirjoittamista käsin ja näppäimin. Harjoitellaan kiinnittämään huomiota vokaalien ja konsonanttien keston vaihteluun, käyttämään isoa alkukirjainta erisnimissä ja virkkeen alussa.</p> <p>S4: Kirjastoon tutustuminen, harjoitellaan etsimään omalle ikä- ja taitotasolle sopivaa luettavaa, katseltavaa ja kuunneltavaa. Eri kulttuurien tarinoin, leikkeihin ja juhliin tutustumista. Ohjataan havainnoimaan eri kieliä ja puhetapoja, kannustetaan oman ja toisten oppilaiden kulttuurin ja äidinkielen arvostamiseen monikulttuurisessa kouluyhteisössä. Pieniä tiedonhankintatehtäviä itsenäisesti ja ryhmässä.</p> <p>S5: Tuetaan löytämään omat vahvuudet kielenkäyttäjänä ja hyödyntämään omaa äidinkieltä oppimisen tukena.</p>		

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus oppiaine vuosiluokalla 2		
Tavoitteet	Sisällöt	Laaja-alainen osaaminen
T1-T14	S1-S5	LI, L2, L4, L5, L6, L7
<p>S1: Harjoitellaan kohteliasta kielenkäyttöä arjen kielenkäyttötilanteissa ja opetellaan huomaamaan, miten kieli toimii eri tilanteissa.</p> <p>S2: Lukemaan oppimista ja tekstin ymmärtämistä (teksti, kuva, otsikko, kappale, virke, lopetusmerkki, sana, tavu, kirjain, äänne). Ajan, järjestyksen ja paikan ilmaiseminen kertovissa ja kuvaavissa teksteissä. Kerronnan peruskäsitteiden tunnistaminen: päähenkilö, tapahtumapaikka, -aika, juoni.</p> <p>S3: Eri tekstilajien ja niiden piirteiden tunnistamista ja niiden tuottamisen harjoittelua.</p> <p>S4: Eri oppiaineiden teksteihin tutustumista. Harjoitellaan tiedon kertomista toisille.</p> <p>S5: Tarjotaan malleja koulutyöskentelyn kielenkäyttötilanteista. Tuetaan oppilasta löytämään omat vahvuutensa kielenkäyttäjänä.</p>		

Nurmijärven kunnan perusopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2016, Suomi toisena kielenä

Vuosiluokilla 3–6 erityisenä tehtävänä on tukea suomen kielen taidon kehittymistä sekä luku- ja kirjoitustaidon ja vuorovaikutustaitojen sujuvoitumista ja monipuolistumista. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden kielitaito ja vahvuudet. Tekstien tulkitsemisen ja tuottamisen yhteydessä harjaannutaan tarkastelemaan kielen piirteitä ja kirjallisuuden keinoja ja edetään laajempien tekstien lukemiseen ja lukukokemusten monipuoliseen jakamiseen.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus oppiaine vuosiluokalla 3		
Tavoitteet	Sisällöt	Laaja-alainen osaaminen
T1-T14	S1-S5	L1,L2,L4,L5,L6,L7
<p>S1: Harjoitellaan omien kokemusten, ajatusten ja mielipiteiden kertomista sekä jokapäiväisiin vuorovaikutustilanteisiin liittyviä fraaseja. Osallistutaan oman luokan ja kouluyhteisön kulttuuritoimintaan.</p> <p>S2: Harjoitellaan ikä- ja taitotasolle sopivan kaunokirjallisuuden ja mediatekstien sujuvaa lukemista. Tutustutaan kirjallisuuden peruskäsitteisiin. Laajennetaan sana- ja käsitevarantoa sekä luokitellaan sanoja (substantiivit, adjektiivit, verbit).</p> <p>S3: Harjoitellaan sujuvaa kirjoittamista ja oikeinkirjoituksen perusasioita omassa tekstissä. Harjoitellaan erilaisten lauseiden ja virkkeiden kirjoittamista (lausetyypit, virkerajan hahmottaminen)</p> <p>S4: Luetaan yhdessä ja yksin ikä- ja taitotasolle sopivaa kirjallisuutta ja keskustellaan luetusta. Tutustutaan lasten maailmaan liittyvään kansanperinteeseen. Ohjataan aktiiviseen kirjaston käyttöön. Kannustetaan oppilasta lukemaan myös omalla äidinkielellään. Ohjataan arvostamaan monikielisyttä.</p> <p>S5: Harjoitellaan eri oppiaineiden tärkeiden käsitteiden ja ilmausten tunnistamista ja käyttöä.</p>		

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus oppiaine vuosiluokalla 4		
Tavoitteet	Sisällöt	Laaja-alainen osaaminen
T1-T14	S1-S5	L1,L2,L4,L5,L6,L7
<p>S1: Harjoitellaan kertomista, mielipiteen ilmaisua ja kuvailua eri aiheiden ja tekstien pohjalta. Harjoitellaan ajan ilmaisemista, epäsuoraa esitystä ja toisen puheeseen viittaamista.</p> <p>S2: Harjoitellaan sujuvaa lukemista. Tutkitaan, eritellään ja vertaillaan eri tekstilajien (kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja kantaottavien) kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä. Harjoitellaan käyttämään sopivia lukustrategioita, hahmottamaan virkkeen osien suhteita ja avaamaan lauseenvastikerakenteita. Harjoitellaan selittämään, vertailemaan ja pohtimaan sanojen, synonyymien, kielikuvien, käsitteiden ja sanontojen merkityksiä. Luokitellaan sanoja ja opitaan sanaluokkia (pronominit ja numeraalit).</p> <p>S3: Harjoitellaan tekstin sujuvaa kirjoittamista, tekstin tuottamisen ja käsittelyn perustoimintoja ja yleiskielen normeja (otsikointi, oikeinkirjoitussopimukset). Opetellaan ikäkaudelle sopivien tekstien suunnittelua ja tuottamista ja eri tekstilajeille tyypillisiä kieliopillisia rakenteita ja niissä käytettävää sanastoa ja fraseologiaa.</p> <p>S4: Tutkitaan kielen vaihtelua tilanteen ja aiheen mukaan erilaisia vuorovaikutustilanteita, kuultuja ja luettuja tekstejä havainnoimalla. Tutustutaan puhutun ja kirjoitetun kielen eroihin.</p> <p>S5: Opetellaan tekstien ydinajatuksen löytämistä. Harjoitellaan sanakirjan käyttöä ja tiedonhankintaa yksin ja ryhmässä.</p>		

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus oppiaine vuosiluokalla 5		
Tavoitteet	Sisällöt	Laaja-alainen osaaminen
T1-T14	S1-S5	L1,L2,L4,L5,L6,L7
<p>S1: Harjoitellaan oman mielipiteen ilmaisemista ja perustelua. Harjoitellaan keskustelua erilaisista aiheista sekä rakentavan palautteen antamista ja vastaanottamista.</p> <p>S2: Harjoitellaan kaunokirjallisuuden sekä tieto- ja mediatekstien sujuvaa lukemista. Opetellaan hahmottamaan pää- ja sivulauseita. Tutkitaan tutuimpien sijamuotojen merkitystä eri yhteyksissä. Kerrataan sanaluokat ja opitaan, miten verbit ilmaisevat tekijää ja aikaa.</p> <p>S3: Harjoitellaan kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaottavien tekstien kirjoittamista. Opetellaan oman tekstin otsikointia ja jaksottamista sekä oikeinkirjoitusta. Kannustetaan käyttämään monipuolista ja tekstilajille ominaista sanastoa. Harjoitellaan prosessikirjoittamista, annetaan ja vastaanotetaan vertaispalautetta.</p>		

Nurmijärven kunnan perusopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2016, Suomi toisena kielenä

S4: Tutkitaan kielen vaihtelua tilanteen ja aiheen mukaan.
 S5: Innostetaan oppilasta aktiiviseen kirjaston käyttöön. Perehdytään lasten ja nuorten maailmaan kuuluvaan kansanperinteeseen. Opetellaan löytämään tekstin ja kappaleiden ydinajatus. Harjoitellaan tiedonhankintaa yksin ja ryhmässä.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus oppiaine vuosiluokalla 6

Tavoitteet	Sisällöt	Laaja-alainen osaaminen
T1-T14	S1-S5	L1,L2,L4,L5,L6,L7
S1: Ohjataan rakentavaan ja puhekumppaneita kuuntelemaan ja kunnioittavaan vuorovaikutukseen. S2: Harjoitellaan tiedon luotettavuuden arviointia. Luokitellaan sanoja ja opetellaan verbien persoona- ja aikamuotoja. S3: Harjoitellaan opiskelussa tarvittavien tekstien (muistiinpanot, tiivistäminen, koevastaus) kirjoittamista. S4: Vertaillaan suomea oppilaille tuttuihin kieliin. Tutkitaan puhutun ja kirjoitetun suomen eroja. S5: Luetaan eri oppiaineiden tekstejä ja etsitään niille tyypillisiä kielellisiä piirteitä. Harjoitellaan tärkeiden käsitteiden ja ilmausten tunnistamista ja käyttöä. Harjoitellaan tiedonhankintaa itsenäisesti ja ryhmässä ja opetellaan toimimaan tekijänoikeuksia kunnioittaen.		

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus oppimäärän arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota / arvosanaa kahdeksan varten

Opetuksen tavoite	Sisältö-alueet	Arvioinnin kohteet oppiaineessa	Hyvä/arvosanan kahdeksan osaaminen
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen			
T1 ohjata oppilasta vahvistamaan ilmaisuarantoaan ja taitoaan ilmaista mielipiteensä ja toimia rakentavasti koulun ja muun arjen vuorovaikutustilanteissa	S1	Vuorovaikutustaidot ja ilmaisuaranto	Oppilas osallistuu erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin käyttäen ilmaisuarantoaan sekä keskustelee ja työskentelee erilaisten aihepiirien ja tekstien pohjalta.
T2 innostaa oppilasta vahvistamaan kasvokkaisen vuorovaikutuksen, opetuspuheen ja kuultujen tekstien kuuntelu- ja ymmärtämistaitojaan	S1	Tekstien ymmärtäminen ja vuorovaikutuksessa toimiminen	Oppilas ymmärtää opetuspuhetta ja muuta kuulemaansa, kun tilanne tai aihe on ennestään tuttu tai ymmärtämistä tuetaan. Oppilas osaa toimia kasvokkaisissa vuorovaikutustilanteissa.
T3 ohjata oppilasta ilmaisemaan itseään monipuolisesti sanallisia ja ei-sanallisia ilmaisukeinoja käyttäen sekä käyttämään luovuuttaan ja ottamaan huomioon myös muut osallistujat	S1	Ilmaisu vuorovaikutustilanteissa	Oppilas ilmaisee itseään erilaisia ilmaisun keinoja käyttäen ja osaa ottaa huomioon puhekumppaninsa.
Tekstien tulkitseminen			
T4 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tietoaan	S2	Lukutaidon sujuvuus ja tekstilajitaidot tekstin tulkinnassa	Oppilas lukee sujuvasti monimuotoisia tekstejä. Oppilas tunnistaa kertomuksen, tietotekstin ja arvioivan tekstin ja harjoittelee käyttämään tietoa

Nurmijärven kunnan perusopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2016, Suomi toisena kielenä

tekstilajeista tekstien erittelemisessä ja tiedon luotettavuuden arvioinnissa itsenäisesti ja ryhmässä			tekstilajipiirteistä tekstien tulkinassa ja arvioinnissa.
T5 kannustaa oppilasta kehittämään taitoaan tulkita puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä erilaisissa tilanteissa tarkoituksenmukaisia luku- ja ymmärtämisstrategioita käyttäen	S2	Tekstien tulkinta	Oppilas osallistuu erilaisiin kielenkäyttötilanteisiin ja osaa tulkita puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä.
T6 ohjata oppilasta päättävään tekstien tulkintaan sekä laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan	S2	Sana- ja käsitevarannon laajentuminen, päättävä tekstien tulkinta	Oppilas hallitsee kohtuullisen sana- ja käsitevarannon sekä tunnistaa tekstistä merkityksiä, jotka vaativat päättelyä.
Tekstien tuottaminen			
T7 innostaa oppilasta edistämään käsikirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja tuottamaan arjessa ja koulussa tarvittavia monimuotoisia tekstejä yksin ja ryhmässä	S3	Tekstilajitaidot tekstin tuottamisessa, käsikirjoittaminen ja näppäintaidot	Oppilas osaa ohjatusti käyttää kertomiselle, kuvaamiselle ja yksinkertaiselle kantaaottavalle tekstille tyypillistä kieltä. Oppilas osaa kirjoittaa suomea käsin ja hän on omaksunut tarvittavia näppäintaitoja.
T8 auttaa oppilasta syventämään taitoaan tuottaa tekstejä itsenäisesti ja ryhmässä sekä käyttämään monipuolisesti niissä tarvittavaa sanastoa ja kieliopillisia rakenteita	S3	Tekstien tuottaminen	Oppilas tuottaa kokonaisia tekstejä ja osoittaa niissä oikeinkirjoituksen tuntemusta. Oppilas osaa otsikoida tekstinsä, jakaa sen kappaleisiin ja kiinnittää huomiota sananvalintoihin.
T9 ohjata oppilasta tarkastelemaan ja arvioimaan omia tekstejään sekä kehittämään taitoa antaa ja vastaanottaa palautetta	S3	Tekstien arviointi sekä palautteen antaminen ja vastaanottaminen	Oppilas osaa arvioida tuottamiaan tekstejä, tunnistaa omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan tekstin tuottajana sekä osaa antaa ja vastaanottaa palautetta.
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen			
T10 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan ja havainnoimaan kielenkäytön tilanteista vaihtelua, eri kielten piirteitä ja puhutun ja	S4	Kielten ja kielenkäytön piirteiden havainnointi ja vertailu	Oppilas tunnistaa kielen rakenteen säännönmukaisuuksia ja kykenee kuvaamaan tavallisimpia peruskäsitteitä käyttäen, miten kielenkäyttö vaihtelee eri tilanteissa. Oppilas osaa antaa esimerkkejä ympäristönsä kielistä ja murteista.

Nurmijärven kunnan perusopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2016, Suomi toisena kielenä

kirjoitetun suomen säännönmukaisuuksia			
T11 innostaa oppilasta tutustumaan monipuolisesti kirjallisuuteen ja kulttuuriin ja kannustaa lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista lukuelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön	S4	Kirjallisuuden ja kulttuurin tuntemus	Oppilas lukee lasten- ja nuortenkirjallisuutta ja pystyy kertomaan ajatuksiaan lukemastaan ja muusta lasten- ja nuortenkulttuurista.
T12 ohjata oppilasta havainnoimaan koulun ja muun ympäristön kulttuurista monimuotoisuutta sekä tukea oppilaan monikielistä ja -kulttuurista identiteettiä ja rohkaista hyödyntämään ja kehittämään omaa kielirepertuaaria	S4	Kielellisen ja kulttuurisen monimuotoisuuden havainnointi	Oppilas osaa kuvailla omaa ja elinympäristönsä monikielisyyttä sekä kulttuurista monimuotoisuutta.
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena			
T13 innostaa oppilasta vahvistamaan myönteistä käsitystä itsestään kielenkäyttäjänä ja kielenoppijana sekä asettamaan oppimistavoitteita	S5	Oppimistavoitteiden asettaminen	Oppilas osaa ohjatusti asettaa itselleen oppimistavoitteita.
T 14 ohjata oppilasta havaitsemaan, miten kieltä käytetään eri oppiaineissa	S5	Eri oppiaineiden kielen havainnointi	Oppilas lukee tuetusti eri oppiaineiden tekstejä tai niiden osia ja osaa kuvailla, millaisista osista tekstit rakentuvat.
T 15 kannustaa oppilasta kehittämään tietojaan ja kielellisiä keinojaan itseohjautuvaan työskentelyyn, tiedonhakuun ja tiedon jäsentämiseen itsenäisesti ja ryhmässä	S5	Tekstin rakentaminen ja tiedonhaku	Oppilas osaa tuottaa sovitusta aihepiiristä hankkimansa tiedon pohjalta jäsennellyn suullisen tai kirjallisen tekstin itsenäisesti tai ryhmässä. Oppilas osaa ohjatusti valita tilanteeseen ja aiheeseen sopivan tavan hankkia tietoa.

Nurmijärven kunnan perusopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2016, Suomi toisena kielenä

Vuosiluokilla 7–9 opetuksen erityisenä tehtävänä on vakiinnuttaa ja monipuolistaa suomen kielen taitoa, oppimaan oppimisen ja vuorovaikutuksen taitoja ja monilukutaitoa. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden kielitaito ja vahvuudet. Oppilaiden kielitietoutta, tekstimaailmaa ja kulttuurintuntemusta laajennetaan. Kehitetään kielellisiä valmiuksia jatko-opintoja, yhteiskuntaa ja työelämää varten. Kirjallisuuden opetuksessa kannustetaan monipuoliseen, elämykselliseen ja erittelevään lukemiseen.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus oppiaine vuosiluokalla 7		
Tavoitteet	Sisällöt	Laaja-alainen osaaminen
T1-T14	S1-S5	L1,L2,L3,L4,L5
<p>S1: Harjoitellaan erilaisia, myös muodollisia vuorovaikutustilanteita (argumentointi, selostaminen, referointi). Valmisteltujen puhe-esitysten pitämistä, havainnollistamista, palautteen antamista ja vastaanottamista.</p> <p>S2: Arvioidaan erilaisten tieto- ja mediatekstien luotettavuutta. Tutustutaan kerronnan käsitteisiin (juoni, aihe, teema, pää- ja sivuhenkilöt, kertoja)</p> <p>S3: Vakiinnutetaan kirjoittamisprosessin eri vaiheiden hallintaa, harjoitellaan erilaisten tekstien tuottamista (erityisesti kerronnallisten). Kerrataan ja syvennetään oikeinkirjoitusta.</p> <p>S4: Tutustutaan kirjallisuuden päälajeihin, harjoitellaan tekstin tulkinnassa tarvittavia käsitteitä ja luetaan erityisesti nuortenkirjallisuutta. Tarjotaan oppilaille mahdollisuuksia luku- ja muiden kulttuurielämysten hankkimiseen.</p> <p>S5: Kannustetaan käyttämään omaa äidinkieltä ja muita oppilaan osaamia kieliä oppimisen tukena. Harjoitellaan autenttisen materiaalin avulla erilaisten tekstien lukemista ja kirjoittamista sekä kuuntelemisen ja puhumisen taitoja.</p>		

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus oppiaine vuosiluokalla 8		
Tavoitteet	Sisällöt	Laaja-alainen osaaminen
T1-T14	S1-S5	L1,L2,L3,L4,L5
<p>S1: Tutkitaan ja harjoitellaan käyttämään kieltä osana toimintaa (tuttavallisuuden ja muodollisuuden ilmaiseminen, vahvistaminen ja pehmentäminen mielipiteen ilmaisussa, tiivistämisen keinot, toisen puheeseen viittaaminen).</p> <p>S2: Tarkastellaan tekstejä vaikuttamiskeinojen kannalta. Eritellään kantaa ottavien tekstilajien kielellisiä piirteitä. Kirjoitetaan erityisesti kantaaottavia tekstejä</p> <p>S3: Tehdään päätelmiä kielen rakenteista (lauseenjäsennys, modaalisuus, rektio).</p> <p>S4: Tutustutaan kaunokirjallisuuden genreihin (esim. kauhu, scifi, fantasia, rikos- ja rakkauskirjallisuus).</p> <p>S5: Vertaillaan arkikieltä ja eri tiedonalojen kieltä.</p>		

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus oppiaine vuosiluokalla 9		
Tavoitteet	Sisällöt	Laaja-alainen osaaminen
T1-T14	S1-S5	L1,L2,L3,L4,L5
<p>S1: Harjoitellaan valmisteltujen puhe-esitysten pitämistä.</p> <p>S2: Eritellään erityisesti pohtivien tekstilajien kielellisiä piirteitä. Opitaan tunnistamaan kirjallisuuden tyylivirtauksia.</p> <p>S3: Vahvistetaan vuorovaikutustaitoja ja havainnoidaan omasta ja muiden viestinnästä syntyviä vaikutelmia ja merkityksiä. Ohjataan oppilasta omien vuorovaikutustaitojen kehittämiseen eri tilanteissa. Laajennetaan tekstilajivalikoimaa ja ohjataan käyttämään sanastoa, fraseologiaa ja kieliopillisia rakenteita monipuolisesti (mm. infiniittiset rakenteet tiiviin ilmaisun keinoina).</p> <p>S4: Vertaillaan suomea oppilaille tuttuihin kieliin ja tutkitaan kielten vaikutusta toisiinsa. Tutustutaan Suomen kielitilanteeseen ja kielen kehityksen päävaiheisiin. Tutkitaan suomalaisen kirjallisuuden vaiheita ja yhteyksiä maailmankirjallisuuteen.</p> <p>S5: Tuetaan eri tiedonalojen tekstien lukemisen, kirjoittamisen, kuuntelemisen ja puhumisen taitoja. Ohjataan oppilasta asettamaan itselleen kielenoppijana realistisia oppimistavoitteita, suunnittelemaan ja</p>		

Nurmijärven kunnan perusopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2016, Suomi toisena kielenä

arvioimaan opiskeluaan. Syvennetään oppilaan taitoa käyttää omaa äidinkieltään ja muita osaamiaan kieliä kaiken oppimisen tukena.

Suomi toisena kielenä -oppimäärän päättöarvioinnin kriteerit hyvälle osaamiselle (arvosanalle 8) oppimäärän päättyessä

Opetuksen tavoite	Sisältö- alueet	Arvioinnin kohteet oppiaineessa	Arvosanan kahdeksan osaaminen
Vuorovaikutustilanteissa toimiminen			
T1 rohkaista oppilasta kehittämään taitoaan toimia tavoitteellisesti, eettisesti ja vuorovaikutussuhdetta rakentaen koulun ja yhteiskunnan vuorovaikutustilanteissa	S1	Vuorovaikutustaidot	Oppilas osaa toimia vuorovaikutustilanteissa rakentavasti.
T2 ohjata oppilasta syventämään muodollisten puhetilanteiden, opetuspuheen ja median puhuttujen tekstien ymmärtämistaitoja	S1	Ymmärtämistaidot vuorovaikutustilanteissa	Oppilas ymmärtää muodollisia puhetilanteita, opetuspuhetta ja mediaa.
T3 kannustaa oppilasta kehittämään esiintymistaitojaan ja taitoaan ilmaista itseään erilaisissa tilanteissa tavoitteellisesti ja erilaisia ilmaisukeinoja hyödyntäen	S1	Esiintymistaidot	Oppilas osaa valmistella itsenäisesti esityksen ja osaa esiintyä ja ilmaista itseään tilanteen mukaisesti.
Tekstien tulkitseminen			
T4 ohjata oppilasta hyödyntämään tekstilajitietoutta tekstien tulkinnassa, laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan, käyttämään tehokkaasti lukustrategioita ja päättämään tekstin merkityksiä tekstuaalisten, sanastollisten ja kieliopillisten vihjeiden perusteella	S2	Tekstilajitaidot tekstien tulkinnassa	Oppilas osaa tarkastella tekstejä kriittisesti ja tunnistaa tekstilajeja. Oppilas osaa kuvailla kertovan, kuvaavan, ohjaavan, kantaa ottavan ja pohtivan tekstin tekstilajipiirteitä tarkoituksenmukaisia käsitteitä käyttäen. Oppilas ymmärtää, että teksteillä on erilaisia tavoitteita ja tarkoituksiperiä.
T5 ohjata oppilasta kriittiseen tekstien tulkintaan itsenäisesti ja ryhmässä	S2	Tekstien tulkinta	Oppilas osaa tehdä tekstistä päätelmiä ja kriittisiä kysymyksiä.
Tekstien tuottaminen			
T6 ohjata oppilasta vahvistamaan taitoa suunnitella, tuottaa ja muokata tekstejä itsenäisesti ja ryhmässä sekä hyödyntämään eri	S3	Tekstilajitaidot tekstien tuottamisessa	Oppilas hyödyntää tekstien kirjallisessa ja suullisessa tuottamisessa tietoa kertovan, kuvaavan, ohjaavan, kantaa ottavan ja pohtivan tekstin tekstilajipiirteistä.

Nurmijärven kunnan perusopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2016, Suomi toisena kielenä

tekstilajeja omien tekstien malleina ja lähteinä			
T7 auttaa oppilasta vakiinnuttamaan kirjoitetun yleiskielen normien ja eri tekstilajeissa tarvittavan sanaston ja kieliopillisten rakenteiden hallintaa	S3	Kirjoitetun kielen hallinta	Oppilas tuottaa ymmärrettäviä ja koherentteja tekstejä, tuntee pääosin kirjoitetun kielen perussäännöt ja soveltaa niitä kirjoittaessaan.
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen			
T8 ohjata oppilasta syventämään kielitietoisuuttaan ja kiinnostumaan kielen ilmiöistä, auttaa oppilasta tunnistamaan kielen rakenteita, eri rekistereitä, tyylipiirteitä ja sävyjä ja ymmärtämään kielellisten valintojen merkityksiä ja seurauksia	S4	Kielitietoisuuden kehittyminen	Oppilas osaa kuvailla tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä, pohtii niiden merkityksiä ja osaa kuvailla eri rekisterien ja tyylien välisiä eroja.
T9 innostaa oppilasta tutustumaan kirjallisuuden lajeihin, suomalaiseen kirjallisuuteen, sen historiaan ja yhteyksiin maailmankirjallisuuteen sekä ohjata tunnistamaan tekstin suhteita toisiin teksteihin	S4	Kirjallisuuden ja sen vaiheiden tuntemus	Oppilas tuntee suomalaista kirjallisuutta, osaa nimetä sen tärkeimpiä vaiheita ja sen yhteyksiä maailmankirjallisuuteen.
T10 auttaa oppilasta avartamaan kulttuurinäkemystään ja erittelemään koulun ja yhteiskunnan monikielisyyttä ja kulttuurista monimuotoisuutta sekä tunnistamaan kulttuurien samanlaisuuksia ja erilaisten ilmiöiden kulttuurisidonnaisuutta	S4	Kulttuuritietoisuuden kehittyminen	Oppilas osaa kuvailla kulttuurin monimuotoisuutta ja perustella yhteiskunnan monikielisyyden merkitystä.
Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena			
T 11 ohjata oppilasta vakiinnuttamaan myönteistä käsitystä itsestään viestijänä, lukijana, tekstien tuottajana sekä kielenoppijana, ohjata häntä näkemään ja vertaamaan erilaisia oppimistyyliä ja tapoja sekä oppimaan muilta	S5	Viestijäkuvan kehittyminen ja oman kielenoppimisen reflektointi	Viestijäkuvan kehittymistä ei käytetä arvosanan muodostamisen perusteena. Oppilas tunnistaa omat vahvuutensa ja kehittämiskohteensa kielenoppijana ja osaa asettaa itselleen oppimistavoitteita.
T 12 ohjata oppilasta havainnoimaan, miten kieltä käytetään eri tiedonaloilla	S5	Eri tiedonalojen kielen havainnointi	Oppilas tunnistaa eri tiedonalojen tapoja käyttää kieltä.

Nurmijärven kunnan perusopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2016, Suomi toisena kielenä

T 13 kannustaa oppilasta kehittämään tiedonhankintataitoja, oman työskentelyn suunnittelua, jäsentämistä ja arviointia itsenäisesti ja ryhmässä	S5	Tiedonhankinta sekä oman työskentelyn suunnittelu, jäsentäminen ja arvioiminen	Oppilas osaa etsiä tietoa monipuolisesti eri lähteistä sekä pystyy suunnittelemaan, jäsentämään ja arvioimaan työskentelyään itsenäisesti ja ryhmän jäsenenä.
---	----	--	---